

Dato: 05.04.2024

Utkast høringsdokument

Strategiske føringer 2025-2028 for Osloregionen IPR

***Osloregionen skal være en bærekraftig
og internasjonal konkurransedyktig region***

1. Bakgrunn

I henhold til Samarbeidsavtale for Osloregionen skal representantskapet minst en gang pr. fireårsperiode vedta strategiske føringer for arbeidet. Strategiene skal vedtas av representantskapet den 29. august 2024.

Prosessen for arbeidet med strategiske føringer ble forankret og vedtatt i styremøte 7. desember 2023:

2. Fra visjon til overordnede strategier

Vår visjon er at «Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonal konkurransedyktig region».

Hovedstadsregionen spiller en viktig rolle for den nasjonale utviklingen og for internasjonalt samarbeid og kontakt. Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) består av 65 medlemskommuner¹, som er mer og mer knyttet sammen i en funksjonell storbyregion. Det gjelder økonomisk og samfunnsmessig forstand og ikke minst hensynet til klima, miljø og natur.

Samtidig står vi overfor komplekse utfordringer i regionen for vekst og utvikling som er av nasjonal og internasjonal karakter. For å styrke visjonen skal vi utøve bærekraftig lederskap i målene om en flerkjernet region, basert på lokale fortrinn og omstilling til lavutslippssamfunnet mot 2050 gjennom styrking av kompetanse, kunnskap og samarbeid. Det skal foregå på en ekte, berikende og banebrytende måte².

¹ Per 1.1.2024

² Verdiene i [Oslo Region Brand Management Strategy](#) fra 2015, som er Oslo og Osloregionens internasjonale profileringsstrategi

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Den demografiske utviklingen svekker ønsket samfunns- og næringsutvikling • Økt urbanisering og globalisering setter større press på utvikling av storbyregionen • Klimaendringer og naturkrise påvirker regionens utviklingsmuligheter
Mål	<ul style="list-style-type: none"> • Å være den foretrukne attraktive hovedstadsregionen • Å bli et lavutslippssamfunn mot 2050 • Å ha en flerkjernet utvikling, basert på lokale fortrinn
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å være i front med løsninger for verdiskaping og utvikling som er ihht. FN's bærekraftsmål • Ved å utvise multifunksjonell ledelse (metro governance) og handlekraft • Ved å bygge strategiske allianser og nettverk • Ved å få gjennomslag for Osloregionens politikk og interesser • ved å posisjonere Osloregionen nasjonalt og internasjonalt • Ved å utvikle Osloregionen gjennom kunnskap, kompetanse og ressurser • Ved å styrke felles identitet

De overordnede målene og strategiene legger rammer for innsatsområdene og de tverrgående temaene.

3. Innsatsområdene

3.1. Konkurranseskraft

Det er to prioriterte og konkrete utfordringer i arbeidet med å styrke konkurranseskraften til Osloregionen.

Osloregionen har en sterk kompetanse innen kunnskapsbasert næring og innovasjon. Dette er avgjørende for å realisere det grønne skiftet i Norge. Likevel kreves det økt offentlig og privat finansiering for forskning og innovasjon, samt tettere samarbeid med næringslivet for å skalere bedrifter internasjonalt og eksportere flere tjenester og produkter fra Osloregionen.

Tilgang til kompetanse er en betydelig utfordring for næringslivet i Osloregionen. Dette påvirker markedsmuligheter, produktutvikling og virksomheters vekst. Manglende kompetanse kan føre til stagnasjon eller til og med bedriftsnedleggelse. Å løse dette er avgjørende for Norges økonomiske transformasjon og etablering av nye arbeidsplasser innen nye næringer.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • For få bedrifter skaleres og eksporterer til det internasjonale markedet • Næringslivet mangler kompetent arbeidskraft
Delmål	Å bli ledende innen kunnskapsbasert næring og innovasjon, med god tilgang på kompetent arbeidskraft
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å satse på kunnskapsbasert næring og innovasjon • Ved å satse på kompetanse og rekruttering

3.2. Klima, miljø og natur

Klimaendringer og naturkrise er to overgripende utfordringer for samfunnet generelt og for Osloregionen. Håndtering av disse utfordringene er derfor sentralt for alle innsatsområder i Osloregionen, gjennom å redusere klimafotavtrykket, ta vare på naturen, og utvikle grønne næringer. Samtidig er det noen konkrete utfordringer som vil bli spesifikt ivaretatt på innsatsområde *Klima, miljø og natur* for å redusere klimagassutslippene i regionen, utvikle klimarobuste samfunn og redusere nedbygging av natur.

Osloregionens medlemmer har høy kompetanse på arbeidet for å møte utfordringer på klima, miljø og natur. Samtidig er det et behov for kunnskapsutvikling, deling av erfaringer og videreutvikling av verktøy og tiltak for å møte utfordringene, både på administrativt og politisk nivå.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Redusere klimagassutslipp i Osloregionen, direkte og indirekte utslipp i samfunnet • Redusere tap av natur og naturmangfold. Det er knapphet på naturressurser, samtidig som det er behov for arealer til ulike formål. • Østlandet opplever økende sårbarhet for ekstremvær. Disse hendelsene utgjør trusler mot infrastruktur, boliger og samfunnssikkerhet.
Delmål	Styrke hovedstadsregionen som en ledende storbyregion i Europa på klima, miljø og natur
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å styrke arbeidet med klimaledelse som klimabudsjett og andre styringsverktøy som bidrar til å redusere direkte og indirekte utslipp og bevaring av karbonlagre • Ved å ta i bruk verktøy og deling av erfaringer for å bevare natur og naturmangfold • Ved å bruke offentlige anskaffelser som verktøy for å møte utfordringene og stimulere etterspørsel og utvikling av grønne løsninger og grønn teknologi

3.3. Transport og mobilitet

Framskrivninger fra Statistisk sentralbyrå (SSB) anslår at befolkningen i Osloregionen vil vokse til 2,6 millioner i 2050, der en økende andel av innbyggerne i Norge vil bo i Osloregionen (44 % i 2050 mot 42 % i 2023). Transportsystemet må derfor videreutvikles for å dekke behovet for transport og mobilitet og som gir en enklere hverdag for innbyggerne. Næringslivets transportbehov må også møtes og der det forutsettes at dette skal skje på en klima- og miljøvennlig måte for å være konkurransedyktig. Samtidig er areal et knapt gode i vår region, presset på transportsystemet allerede er stort og befolkningsveksten er størst. Det er derfor behov for økt fokus på å redusere transportbehovet, forflytte transport til mindre utslippsintensive transportformer eller forbedre eksisterende transport (UFF-prinsippet).

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Økt andel av befolkning bor i byer og kommuner i storbyregioner, som forutsetter effektivt transport av personer og gods • For at norsk næringsliv skal være konkurransedyktig må transportsystemet være effektivt, miljø- og klimavennlig • Flaskehalser i Osloregionen forplanter i det nasjonale transportsystemet
Delmål	Å utvikle et effektivt transportsystem for en bærekraftig og attraktiv region (ivaretar miljø, klima og natur) som møter behov for transport av personer og gods
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved påvirkningsarbeid nasjonalt og internasjonalt (EU) for utvikling av transportsystem (satsing på jernbane i regionen og lengre

	<p>transportkorridorer (nasjonalt og grensekryssende))</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved å redusere transportbehov, forflytte og forbedre (UFF) • Ved å videreutvikle miljø- og klimavennlige transportløsninger for gods- og logistikktransport • Ved å samarbeide bedre (mellom forvaltningsnivåer) for å styrke kollektivtilbud, økt sykkel og gange
--	---

3.4. By- og regionutvikling

En økende andel av innbyggerne i Norge kommer vil bo i byer, og en høyere andel bo i Osloregionen. Et sentralt prinsipp for Osloregionen IPR er en flerkjernet struktur, med sterke sentra for verdiskaping i hele regionen. Dette forutsetter utvikling av byer og tettsteder med god bokvalitet, som stimulerer til innovasjon og lokal næringsutvikling og som også er bærekraftige, i utvikling mot et lavutslippssamfunn og som er robuste mot klimaendringer og som tar vare på natur og naturmangfold.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • By- og regionsutvikling som er bærekraftig, dvs utvikles til et lavutslippssamfunn, er klimarobust og sosialt bærekraftig • Utvikling av byer og regioner som er attraktive for innbyggere og næringsliv utvikling, møter behov for bokvalitet og stedsutvikling • Smart by- og regionsutvikling, digitalisering, bruk av teknologi
Delmål	Å skape en flerkjernet region med attraktive byer og tettsteder
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å satse videre på knutepunktutvikling som bidrar til attraktive byer og tettsteder og reduserer transportbehov (bokvalitet og boligproduksjon) • Ved å styrke utvikling av attraktive bolig- og arbeidsmarkedsregioner - funksjonelle regioner, støtter opp om flerkjernet utvikling • Ved å tilrettelegge for arealplanlegging av byer, tettsteder og lokalsamfunn som er robust i møte med ekstremvær • Ved å ha arealnøytralitet og bevaring av naturmangfold i by- og regionsutviklingen

4. Tverrgående temaer

Forslag til tverrgående temaer legges fram i møtet til Interessepolitisk utvalg den 11. april.

Kandidater til tverrgående tema er:

- Kraft (kraftbehov for næringsutvikling, utbygging av kraftproduksjon, nettkapasitet, og energieffektivisering)
- Sirkulær økonomi
- Grønn næringstransport
- Oslofjorden
- Internasjonal profilering